

NÂNG CAO NHẬN THỨC VỀ XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Hà Bình Minh¹

TÓM TẮT

Bài viết phân tích thực trạng nhận thức của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức về nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn hiện nay. Kết quả khảo sát cho thấy đa số sinh viên có niềm tin vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, nhận thức được tính tất yếu khách quan của sự nghiệp “dựng nước đi đôi với giữ nước”, đồng thời xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ và vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận sinh viên có nhận thức phiến diện, thiếu sâu sắc, thậm chí có biểu hiện lệch lạc.

Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất ba nhóm giải pháp: (1) tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, Ban Giám hiệu; phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các tổ chức trong nhà trường đối với hoạt động giáo dục nhận thức; (2) đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, phát huy vai trò của các kênh thông tin trong việc nâng cao nhận thức chính trị - tư tưởng cho sinh viên; (3) nâng cao vai trò của đội ngũ giảng viên, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, đồng thời khơi dậy tính tự giác và trách nhiệm công dân của sinh viên. Các giải pháp này nhằm củng cố nhận thức, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng và định hướng hành động thiết thực cho sinh viên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Từ khóa: Sinh viên, Trường Đại học Hồng Đức, nhận thức, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

DOI: <https://doi.org/10.70117/hdujs.80.10.2025.682>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, Việt Nam đang đứng trước nhiều thời cơ và thách thức đan xen. Sự cạnh tranh chiến lược giữa các cường quốc, các cuộc xung đột khu vực, tranh chấp chủ quyền biển đảo, an ninh phi truyền thống, cùng sự bùng nổ của công nghệ thông tin và mạng xã hội đã tác động mạnh mẽ đến an ninh chính trị và trật tự xã hội của đất nước. Bên cạnh đó, quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ cũng đặt ra yêu cầu mới về nguồn nhân lực: không chỉ giỏi về chuyên môn, mà còn có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và ý thức trách nhiệm với Tổ quốc. Trong bối cảnh đó, thế hệ trẻ nói chung và sinh viên nói riêng giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Sinh viên là lực lượng trí thức trẻ, năng động, nhạy bén, có khả năng tiếp cận tri thức hiện đại và hội nhập quốc tế nhanh chóng. Họ là những chủ nhân tương lai của đất nước, đồng thời cũng là lực lượng xung kích trong nhiều lĩnh vực. Vì vậy, nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên không chỉ nhằm bồi dưỡng lý tưởng

¹ Trung tâm Giáo dục Quốc phòng - An ninh, Trường Đại học Hồng Đức; Email: habinhminh@hdu.edu.vn

cách mạng, mà còn là cách thức trực tiếp hình thành bản lĩnh công dân, củng cố “lá chắn tinh thần” trước những tác động phức tạp của tình hình mới.

Tuy nhiên, thực tế cho thấy bên cạnh số đông sinh viên có niềm tin chính trị vững vàng, ý thức trách nhiệm cao, vẫn còn một bộ phận sinh viên có biểu hiện thờ ơ chính trị, chạy theo lối sống thực dụng, thiếu gắn bó với cộng đồng. Không ít sinh viên còn lúng túng trong việc phân biệt đối tác, đối tượng, hoặc chưa hiểu đầy đủ vai trò lãnh đạo của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Một số khác dễ bị tác động bởi thông tin xấu, độc trên mạng xã hội, dẫn đến suy nghĩ lệch lạc, thiếu niềm tin. Điều này đặt ra yêu cầu cấp bách phải có những giải pháp thiết thực nhằm khắc phục hạn chế, củng cố niềm tin, và định hướng đúng đắn cho thế hệ trẻ.

Xuất phát từ yêu cầu đó, chúng tôi tập trung nghiên cứu thực trạng nhận thức của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn hiện nay. Trên cơ sở số liệu khảo sát thực tiễn, bài viết phân tích điểm mạnh, chỉ ra hạn chế, đồng thời đề xuất một số giải pháp cụ thể nhằm nâng cao nhận thức, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng và phát huy vai trò trách nhiệm của sinh viên. Trọng tâm của nghiên cứu là góp phần tạo dựng nền tảng chính trị - tư tưởng vững chắc cho sinh viên, để họ trở thành lực lượng “vừa hồng, vừa chuyên”, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Với mục tiêu nghiên cứu đề ra, tác giả tiếp cận vấn đề dựa trên các quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; đồng thời bám sát vào các quan điểm chỉ đạo và nội dung giáo dục nhận thức bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa cho sinh viên thông qua chương trình môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Bên cạnh đó, nghiên cứu vận dụng phương pháp phân tích và tổng hợp lý thuyết từ các nghiên cứu trước đây để xác lập cơ sở lý thuyết cho những đề xuất trong nghiên cứu này.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Thực trạng nhận thức của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa

Thế hệ sinh viên đang học tập tại Trường Đại học Hồng Đức là những công dân trẻ, được sinh ra và trưởng thành trong giai đoạn đất nước thực hiện công cuộc đổi mới. Đặc điểm tiêu biểu của họ thể hiện qua tinh thần phấn đấu, siêng năng và óc sáng tạo. Sinh viên đều được trang bị kiến thức, am hiểu khoa học công nghệ hiện đại, có cuộc sống vật chất và tinh thần đầy đủ, cùng thể trạng và sức khỏe ngày càng được cải thiện. Phần lớn sinh viên kiên định với đạo đức cách mạng, mang trong mình hoài bão và lý tưởng cao đẹp, tin tưởng vào viễn cảnh tươi sáng của dân tộc. Họ luôn nung nấu tình yêu quê hương đất nước, kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp từ thế hệ đi trước, sẵn sàng đặt lợi ích quốc gia và bảo vệ chủ quyền Tổ quốc lên hàng đầu.

Thứ nhất, nhận thức về mô hình xây dựng CNXH ở Việt Nam.

Từ mô hình xây dựng CNXH do Đảng ta xác định, tác giả đã tiến hành khảo sát ý kiến sinh viên về con đường đi lên CNXH ở nước ta. Kết quả thống kê ở bảng 1 cho thấy, có 90,3% sinh viên tán thành, 8% còn phân vân và 1,7% không tán thành, điều này phản ánh phần lớn sinh viên đã nhận thức tích cực về quá trình xây dựng CNXH.

Bảng 1. Khảo sát ý kiến sinh viên về con đường đi lên CNXH ở nước ta

Nội dung khảo sát	Trả lời	Tần suất chọn	Tỷ lệ (%)
Ý kiến sinh viên về con đường đi lên CNXH ở nước ta	Tán thành con đường đi lên CNXH	271	90,3
	Còn phân vân, do dự	24	8
	Không tán thành con đường đi lên CNXH	5	1,7

Mặc dù hệ thống các nước CNXH rơi vào thoái trào, tuy nhiên, đất nước ta đang vẫn ngày một đổi mới và không ngừng phát triển về mọi mặt, điều này đã mang lại cho các em sinh viên niềm tin mãnh liệt, mạnh mẽ vào tương lai. Kết quả thể hiện ở bảng 1 cho thấy, có 95% sinh viên dự đoán công cuộc đổi mới gặp nhiều khó khăn nhưng sẽ giành thắng lợi, 6,3% dự đoán khó khăn, khó có thể giành được thắng lợi và 1,7% dự đoán sẽ không giành thắng lợi.

Thứ hai, tính tất yếu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN

Theo học thuyết của chủ nghĩa Mác - Lênin, việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN là một tất yếu khách quan. Trong điều kiện cách mạng ở Việt Nam cũng vậy qua khảo sát bảng 2 cho thấy sinh viên Trường Đại học Hồng Đức đã nhận thức được tính tất yếu của việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Có 95% sinh viên nhận định xuất phát từ quy luật “Dựng nước đi đôi với giữ nước”, có 75,7% nhận định từ âm mưu, thủ đoạn chống phá cách mạng Việt Nam của các thế lực thù địch.

Bảng 2. Nhận định của sinh viên về bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN và lý giải tại sao phải bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN

Nhận định của sinh viên và sự lý giải lý do lựa chọn	Kết quả	
	Tần suất chọn	Tỷ lệ %
Từ quy luật “Dựng nước đi đôi với giữ nước” của dân tộc ta	285	95
Từ mục tiêu, đường lối cách mạng XHCN ở nước ta	208	69,3
Từ mối quan hệ giữa xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN	227	75,7
Từ âm mưu, thủ đoạn chống phá cách mạng Việt Nam của các thế lực thù địch	227	75,7
Tình hình tranh chấp trên Biển Đông tiếp tục diễn ra gay gắt, phức tạp	150	50
Từ yếu tố khác	29	9,7

Việc kế thừa và phát huy các giá trị truyền thống của dân tộc trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc thể hiện ở chỗ phải bảo vệ thành quả cách mạng, bảo vệ đất nước mà ông cha ta đã đấu tranh, đổ bao nhiêu mồ hôi, xương máu để giành được và truyền lại cho thế hệ mai sau, trước các mối đe dọa của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực phản động. Qua khảo sát bảng 2 cho thấy có 66% nhận định là rất cần thiết, có 32,3% nhận định là cần thiết và có 1,7% nhận định là không cần thiết. Từ đó, có thể đánh giá 98% sinh viên đã thấy được tầm quan trọng của giá trị truyền thống trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thứ ba, mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN

Mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN hiện nay là độc lập dân tộc và CNXH. Trong giai đoạn hiện nay, chúng ta tập trung phát triển kinh tế xã hội đi lên CNXH,

đồng thời phải ra sức bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN. Qua khảo sát bảng 3 chúng ta thấy, sinh viên nhận định 92% là bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và phải bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc; có 90,3% nhận định bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa và phải giữ vững ổn định chính trị, môi trường hòa bình để xây dựng, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Bảng 3. Khảo sát nhận thức sinh viên về mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN

Nội dung khảo sát	Trả lời	Tần suất chọn	Tỷ lệ (%)
Mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN hiện nay	Bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc	276	92
	Bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa	252	84
	Bảo vệ sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa	237	79
	Bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc	276	92
	Bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa	271	90,3
	Giữ vững ổn định chính trị, môi trường hòa bình để xây dựng, phát triển đất nước theo định hướng XHCN	271	90,3
	Các mục tiêu, nhiệm vụ khác	15	5

Thứ tư, xác định đối tượng, đối tác trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN

Xác định đối tượng, đối tác trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc là một nội dung quan trọng giúp chúng ta có cái nhìn tổng quát về chủ thể và có phương hướng, giải pháp giải quyết tốt các vấn đề, đặc biệt trong nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Qua bảng 4 khảo sát nhận thức của sinh viên về đối tượng, đối tác trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN, có 85,3% tỷ lệ chọn ai tôn trọng độc lập, chủ quyền, thiết lập và mở rộng quan hệ hữu nghị, hợp tác, bình đẳng, cũng có lợi với Việt Nam đều là đối tác; bất kỳ thế lực nào có âm mưu và hành động chống phá mục tiêu của nước ta trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN đều là đối tượng; có 13% chọn hợp tác về kinh tế, chính trị là đối tác; không hợp tác về kinh tế, chính trị là đối tượng.

Bảng 4. Khảo sát nhận định sinh viên về đối tượng, đối tác

Trả lời	Tần suất chọn	Tỷ lệ (%)
Hợp tác về kinh tế, chính trị là đối tác; không hợp tác về kinh tế, chính trị là đối tượng	39	13
Những ai tôn trọng độc lập, chủ quyền, thiết lập và mở rộng quan hệ hữu nghị, hợp tác, bình đẳng, cùng có lợi với Việt Nam đều là đối tác; bất kỳ thế lực nào có âm mưu và hành động chống phá mục tiêu của nước ta trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN đều là đối tượng	256	85,3
Ý kiến khác	5	1,7

Thứ năm, Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN

Đảng ta đã lãnh đạo và tổ chức cho mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam, từ đấu tranh giành độc lập dân tộc, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia, đến công cuộc đổi mới xây dựng đất nước Việt Nam giàu mạnh, có tầm vóc và vị thế trên trường quốc tế. Từ đó, đã mang lại lòng tin sâu sắc trong Nhân dân ta. Qua kết quả khảo sát nhận thức của sinh viên về vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam tại bảng 5 cho thấy, đối với lực lượng là sinh viên Trường Đại học Hồng Đức có 92,7% nhận định Đảng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi; có 85,3% nhận định Đảng là một trong những nhân tố quan trọng; có 28,3% nhận định Đảng có vai trò không quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Bảng 5. Khảo sát nhận thức của sinh viên về vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam với nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Nội dung khảo sát	Trả lời	Tần suất chọn	Tỷ lệ (%)
Vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược ở nước ta hiện nay	Là nhân tố quyết định mọi thắng lợi	278	92,7
	một trong những nhân tố quan trọng	256	85,3
	Là nhân tố có vai trò không quan trọng	85	28,3

Đánh giá chung: Qua kết quả khảo sát ở các khía cạnh, có thể nhận thấy sinh viên Trường Đại học Hồng Đức đã hình thành nền tảng nhận thức chính trị tương đối vững chắc. Phần lớn sinh viên tán thành con đường đi lên CNXH, thừa nhận tính tất yếu khách quan của sự nghiệp dựng nước, giữ nước, xác định đúng mục tiêu và nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh hiện nay. Họ cũng có quan điểm khá rõ ràng trong việc phân định đối tác đối tượng, đồng thời bày tỏ niềm tin đối với vai trò lãnh đạo của Đảng. Đây là những ưu điểm cần được phát huy, phản ánh hiệu quả nhất định của công tác giáo dục chính trị tư tưởng trong Nhà trường.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tích cực, vẫn tồn tại một số hạn chế đáng lưu ý. Một bộ phận sinh viên còn phân vân hoặc chưa thực sự tin tưởng vào mô hình CNXH, chưa xác định rõ căn cứ lý luận thực tiễn của việc bảo vệ Tổ quốc. Việc nhận diện đối tác đối tượng ở một số sinh viên còn giản lược, thiếu sự biện chứng, dễ dẫn đến nhìn nhận phiến diện về quan hệ quốc tế. Đặc biệt, có một bộ phận sinh viên chưa nhận thức đầy đủ về vai trò lãnh đạo của Đảng, thậm chí bày tỏ thái độ hoài nghi. Đây là những “khoảng trống” trong nhận thức, nếu không được khắc phục kịp thời sẽ ảnh hưởng đến thái độ chính trị và hành vi xã hội của sinh viên.

Nguyên nhân chủ yếu xuất phát từ: (1) công tác giáo dục chính trị tư tưởng đôi khi còn nặng lý thuyết, chưa sát với thực tiễn; (2) sinh viên thiếu trải nghiệm thực tế để kiểm chứng và củng cố niềm tin; (3) tác động tiêu cực từ mạng xã hội, các luận điệu xuyên tạc và thông tin xấu độc. Do đó, việc nghiên cứu, đề xuất giải pháp nâng cao nhận thức không chỉ là cần thiết, mà còn là yêu cầu cấp bách, góp phần xây dựng lớp sinh viên “vừa hồng, vừa chuyên”, đáp ứng đòi hỏi của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới.

3.2. Một số giải pháp nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức trong giai đoạn hiện nay

3.2.1. Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, BGH, phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các tổ chức trong Nhà trường đối với hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN cho sinh viên

Cần tăng cường vai trò lãnh đạo của các cấp ủy Đảng trong cơ sở giáo dục đối với hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên, đặc biệt là việc nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Điều này đòi hỏi việc tích hợp nội dung giáo dục này vào các hoạt động của Nhà trường, đồng thời xây dựng các tiêu chí đánh giá cụ thể để đo lường hiệu quả thực hiện của Đảng viên, đoàn viên và đội ngũ cán bộ, giảng viên.

Cần thiết lập cơ chế phối hợp hiệu quả giữa Ban Giám hiệu, các đơn vị chức năng và khoa chuyên môn trong công tác giáo dục này. Đặc biệt, cần có sự phối kết hợp chặt chẽ giữa Khoa Lý luận Chính trị - Luật, Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, phòng Học sinh, Sinh viên cùng các tổ chức đoàn thể. Việc thành lập các đội thanh niên xung kích và tạo điều kiện để sinh viên tham gia đóng góp ý kiến vào các hoạt động của nhà trường là những biện pháp thiết thực. Tổ chức Đoàn, với đặc thù hoạt động của mình, có thể triển khai đa dạng các hình thức giáo dục như tọa đàm, mạn đàm và các cuộc thi tìm hiểu. Thông qua các hoạt động thực tiễn, tổ chức Đoàn góp phần quan trọng trong việc hình thành niềm tin chính trị vững chắc cho sinh viên.

Để nâng cao hiệu quả hoạt động, Đoàn trường cần duy trì và phát triển các phong trào thi đua gắn với nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và giáo dục kỹ năng sống. Các hoạt động này cần được lồng ghép vào sinh hoạt dưới cờ, hoạt động tập thể và ngoại khóa một cách đa dạng, phong phú. Đoàn cần tạo môi trường sinh hoạt lành mạnh thông qua việc thành lập các câu lạc bộ theo sở thích, tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể thao phù hợp với đặc điểm tâm lý của sinh viên. Đặc biệt, cần phát triển mạnh mẽ phong trào “Thanh niên tình nguyện” và “Mùa hè xanh” như một phần không thể thiếu trong chương trình đào tạo. Để đảm bảo hiệu quả, Đoàn thanh niên và Hội Sinh viên cần phối hợp chặt chẽ với các đơn vị trong trường dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy và Ban Giám hiệu. Đoàn phải là lực lượng tiên phong trong việc xây dựng môi trường đại học văn minh, trong sạch, xứng đáng là hình mẫu của thể hệ trí thức trẻ.

3.2.2. Tuyên truyền, giáo dục, phát huy vai trò của các kênh thông tin trong việc nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức

Công tác tuyên truyền và giáo dục nhằm nâng cao nhận thức về sự cần thiết trong việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN đối với sinh viên Trường Đại học Hồng Đức đóng vai trò hết sức quan trọng. Hoạt động này mang tính thiết yếu bởi nó hướng đến việc tạo lập nhận thức sâu rộng và toàn diện về tính tất yếu khách quan của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN trong bối cảnh đương đại cho toàn thể thành viên trong trường. Từ đó, các đối tượng bao gồm sinh viên, đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục và nhân viên sẽ hình thành thái độ tích cực cùng hành vi phù hợp đối với nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Phát huy vai trò tích cực của chủ thể, đối tượng trong thực hiện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong Nhà trường, sẽ góp phần nâng cao hiệu quả nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN ngày càng có chiều sâu, góp phần tích cực vào việc hoàn thành mục tiêu của Nhà trường, đào tạo ra sản phẩm vừa “hồng”, vừa “chuyên”. Đây là việc làm đòi hỏi sự linh hoạt, nhuần nhuyễn thông qua các phương pháp, hình thức nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN phù hợp với điều kiện Nhà trường. Trong đó, cần lưu ý những điểm sau:

Tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng và phát triển đất nước, phát triển văn hóa, đổi mới giáo dục, xây dựng môi trường văn hóa, môi trường giáo dục... tạo điều kiện xây dựng lối sống và con người mới theo những chuẩn mực mà xã hội yêu cầu. Nâng cao nhận thức cho giảng viên, sinh viên, cán bộ công nhân viên Nhà trường về vị thế, vai trò của xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN đối với sự phát triển của sự nghiệp giáo dục và sự phát triển của Nhà trường. Tổ chức, vận động hình thành các phong trào sinh viên hướng tới các nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Trên cơ sở đó ngăn chặn có hiệu quả các âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, ngăn chặn sự xâm nhập của các tệ nạn xã hội vào Nhà trường, tạo lập môi trường lành mạnh, an toàn, bền vững. Bằng dư luận xã hội, tạo dư luận xã hội rộng rãi nhằm ủng hộ những biểu hiện về nhận thức thiết thực về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN, góp phần xây dựng môi trường giáo dục Nhà trường lành mạnh, phê phán, đấu tranh chống lại các biểu hiện không lành mạnh trong nhà trường, từ đó định hướng các nội dung cần đạt tới;

Thông qua các cơ quan báo chí, phát thanh - truyền hình, tổ chức tuyên truyền bằng cách tăng thêm bài viết, các chuyên mục, các phóng sự ảnh mang tính chất tuyên truyền về nếp sống văn hóa, các điển hình đấu tranh phòng chống tệ nạn xã hội, phê phán những biểu hiện sai lệch đi đến những hành động sai trái. Thông qua công cụ mạng Internet, Nhà trường đã đặc biệt coi trọng vai trò, tác dụng của website trong việc cung cấp thông tin, tuyên truyền, thông báo nội dung các hoạt động, biểu dương các cá nhân điển hình, tập thể tiên tiến...

3.2.3. Nâng cao vai trò của đội ngũ giảng viên, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức, lối sống cho sinh viên, khơi dậy ý thức tự giác của sinh viên trong quá trình tự giáo dục và tham gia các hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN

Tiếp tục tuyên truyền, phổ biến sâu rộng đến cán bộ quản lý, nhân viên, giảng viên nội dung các nghị quyết của Đảng về đường lối phát triển đất nước nói chung, chiến lược phát triển giáo dục và Luật Giáo dục. Đẩy mạnh phong trào thi đua học tập tốt, dạy tốt, phục vụ tốt, coi trọng thi cử, nghiên cứu khoa học vì xây dựng sự nghiệp ngày mai, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh. Lãnh đạo Nhà trường phải thực sự tâm huyết với sự nghiệp giáo dục đào tạo nói chung, và mục tiêu đào tạo nghề của Nhà trường nói riêng. Cần phải gần gũi, chia sẻ với cán bộ, giảng viên trong cuộc sống cũng như trong các hoạt động khác của nhà trường. Phải có đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn cao, có lương tâm, trách nhiệm và tận tụy với công việc để thực hiện mục tiêu đào tạo của nhà trường. Để làm được điều này, giảng viên phải có nhiều kinh nghiệm sống và giảng dạy, luôn gương mẫu trong thực hiện nội quy, quy chế của Nhà trường và được sinh viên tôn trọng. Sinh viên cần chủ động trong quá trình tự giáo dục như:

Nâng cao nhận thức chính trị - xã hội và xác định trách nhiệm của sinh viên đối với trường học, đất nước, gia đình và bản thân là yếu tố then chốt. Song song với đó, cần nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của kiến thức văn hóa, khoa học kỹ thuật và kỹ năng nghề nghiệp đang được đào tạo, vì đây là nền tảng thiết yếu cho sự phát triển cá nhân và xã hội. Các phẩm chất nhân cách như tính tự chủ, óc sáng tạo, tinh thần kỷ luật, lòng nhân ái và lòng yêu nước là những giá trị cao quý mà xã hội đang kỳ vọng. Việc rèn luyện và phát triển những phẩm chất này sẽ góp phần xây dựng đất nước phát triển, ổn định và hội nhập.

Sự hình thành nhân cách sinh viên là kết quả của sự tương tác giữa các tác động ngoại cảnh và nỗ lực cá nhân. Giáo dục nhà trường chỉ phát huy hiệu quả khi sinh viên chủ động tham gia thực hiện. Để tăng cường tính tự giác trong việc rèn luyện và tham gia các hoạt động xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, cần triển khai các giải pháp như: nâng cao nhận thức về nội dung xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN thông qua các hội thảo, tọa đàm; áp dụng cơ chế thưởng phạt nghiêm minh; và thúc đẩy phong trào thi đua giữa các đơn vị trong việc thực hiện các hoạt động yêu nước.

Đánh giá chung về các giải pháp

Ba nhóm giải pháp được đề xuất tuy có nội dung và cách thức triển khai khác nhau, nhưng đều có mối quan hệ gắn kết, bổ sung lẫn nhau. Thứ nhất, tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, Ban Giám hiệu và phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên cùng các tổ chức trong Nhà trường giữ vai trò định hướng chính trị, tạo khuôn khổ tổ chức và bảo đảm tính thống nhất trong hoạt động giáo dục. Thứ hai, tuyên truyền, giáo dục và phát huy vai trò của các kênh thông tin để mở rộng phạm vi, đa dạng hóa hình thức tác động, từ đó nâng cao hiệu quả truyền thông và củng cố nhận thức chính trị - tư tưởng cho sinh viên. Thứ ba, nâng cao vai trò của đội ngũ giảng viên, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống và khơi dậy tính tự giác, trách nhiệm công dân của sinh viên là giải pháp trực tiếp, có tính quyết định trong việc chuyển biến từ nhận thức sang hành động thực tiễn.

Nếu ba giải pháp này được triển khai đồng bộ, có sự phối hợp chặt chẽ giữa lãnh đạo nhà trường, đội ngũ giảng viên và bản thân sinh viên, chắc chắn sẽ góp phần củng cố niềm tin chính trị, khắc phục tình trạng nhận thức phiến diện, nâng cao khả năng “đề kháng” trước thông tin xấu độc, đồng thời hình thành phong cách sống lành mạnh, ý thức trách nhiệm xã hội cao. Ngược lại, nếu thực hiện rời rạc, thiếu sự liên kết giữa các chủ thể, hiệu quả giáo dục sẽ bị hạn chế, khó tạo ra sự chuyển biến thực chất.

Như vậy, nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức cần được xem là một quá trình tổng thể, liên tục, đòi hỏi sự phối hợp đồng bộ giữa nhiều cấp, nhiều lực lượng. Chỉ khi kết hợp hài hòa cả ba trục (lãnh đạo định hướng, giảng viên truyền đạt và sinh viên tự giác hành động) mới có thể đạt được mục tiêu hình thành thể hệ trí thức trẻ vừa có bản lĩnh chính trị, vừa có năng lực chuyên môn, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới.

4. KẾT LUẬN

Nâng cao nhận thức về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên là một nhiệm vụ có ý nghĩa chiến lược, vừa thường xuyên, vừa cấp bách trong giai đoạn hiện nay. Kết quả khảo sát tại Trường Đại học Hồng Đức cho thấy đa số sinh viên có niềm tin chính trị cơ bản, nhận

thức được tính tất yếu khách quan của sự nghiệp dựng nước giữ nước, xác định đúng mục tiêu và nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, cũng như khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng. Đây là những ưu điểm cần tiếp tục phát huy trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng. Tuy nhiên, thực trạng cũng phản ánh những hạn chế: một bộ phận sinh viên còn phân vân trước mô hình CNXH, chưa gắn nhận thức lý luận với tình hình thực tiễn, còn giản lược trong phân định đối tác đối tượng và chưa thống nhất đầy đủ về vai trò lãnh đạo của Đảng. Nguyên nhân chủ yếu đến từ công tác giáo dục chưa thật sự sinh động, sự thiếu trải nghiệm thực tiễn và tác động của các luồng thông tin sai lệch trên mạng xã hội.

Để khắc phục những hạn chế này, cần triển khai đồng bộ các giải pháp: tăng cường sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu và phát huy vai trò của tổ chức đoàn thể; nâng cao chất lượng giảng dạy, đổi mới phương pháp truyền đạt của giảng viên; đồng thời khơi dậy tính tự giác, chủ động và trách nhiệm công dân của sinh viên. Chỉ khi có sự kết hợp hài hòa giữa định hướng chính trị, truyền đạt chuyên môn và hành động tự giác, việc nâng cao nhận thức của sinh viên mới đạt hiệu quả thực chất, bền vững.

Từ đó, có thể khẳng định rằng việc củng cố nhận thức, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng và xây dựng bản lĩnh chính trị cho sinh viên không chỉ góp phần trực tiếp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, mà còn tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển của đất nước trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đỗ Như Hùng (2021), *Thực trạng và biện pháp nâng cao nhận thức của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức về môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh*, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Hồng Đức, (57):37-49.
- [2] Trần Hữu Hồng Bắc (2022), *Nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng an ninh cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Quản lý Giáo dục, 14(7):55-59.
- [3] Trần Văn An (2024), *Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức đối với sinh viên Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới*, Tạp chí Lịch sử Đảng, (1):33-41.
- [4] Nguyễn Văn Thắng (2025), *Giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên Việt Nam trước bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0*, Tạp chí Quản lý Nhà nước, (3):17-24.
- [5] Phạm Hồng Thái (2025), *Nội dung và phương thức giáo dục đạo đức cho sinh viên ở Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế*, Tạp chí Lý luận Chính trị, (4):58-66.

RAISING AWARENESS OF NATIONAL CONSTRUCTION AND PROTECTION FOR STUDENTS OF HONG DUC UNIVERSITY IN THE CURRENT PERIOD

Ha Binh Minh

ABSTRACT

This article analyzes the current awareness of students at Hong Duc University regarding the mission of national construction and defense in the present period. Survey

results show that most students have confidence in the path toward socialism, recognize the objective necessity of the cause of “building the nation in tandem with defending the nation,” and clearly identify the goals, tasks, and leadership role of the Communist Party of Vietnam. However, a segment of students still demonstrate superficial, limited awareness, and even exhibit distorted perceptions.

On this basis, the article proposes three groups of solutions: (1) strengthening the leadership of Party committees and the University’s Board of Rectors, while promoting the roles of the Youth Union, Student Association, and other organizations in raising awareness; (2) enhancing propaganda and education, and promoting the role of information channels in improving students’ political and ideological awareness; and (3) strengthening the role of lecturers, fostering political, ideological, moral, and lifestyle education, while encouraging students’ self-discipline and civic responsibility. These solutions aim to consolidate awareness, nurture revolutionary ideals, and orient students toward practical actions in the cause of national construction and defense.

Keywords: *students, Hong Duc University, awareness, building and protecting the Fatherland.*

** Ngày nộp bài: 26/11/2024; Ngày gửi phản biện: 21/4/2025; Ngày duyệt đăng: 31/10/2025*